

Гандзюк В. Звернення А. Слюсарчука («Доктор Пі») до Д. Трампа: реакція українських медіа. Collection of Scientific Papers with the Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Conference «Modern Scientific Research: Theoretical and Practical Aspects» (April 14-16, 2025. Riga, Latvia). European Open Science Space, 2025. PP. 54-57.

Віталій Гандзюк,
кандидат наук із соціальних комунікацій,
доцент, завідувач кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського
Україна
v.o.handziuk@gmail.com

ЗВЕРНЕННЯ А. СЛЮСАРЧУКА («ДОКТОР ПІ») ДО Д. ТРАМПА: РЕАКЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ МЕДІА

Анотація. У статті проаналізовано реакцію українських медіа на звернення Андрія Слюсарчука («Доктора Пі») до Дональда Трампа. Досліджено особливості висвітлення цієї події в інформаційному просторі, визначено основні журналістські підходи до її інтерпретації, а також проаналізовано використання фактчекінгу, експертних коментарів і контекстуалізації. Окреслено вплив медійної реакції на формування громадської думки та інформаційного порядку денного.

Ключові слова: українські медіа, Андрій Слюсарчук, Доктор Пі, Дональд Трамп, медіадискурс, фактчекінг, інформаційний простір, громадська думка, журналістські стандарти.

У лютому 2025 року Андрій Слюсарчук, відомий як «Доктор Пі», опублікував у Facebook звернення до президентів США Дональда Трампа та Росії Володимира Путіна. У своєму дописі він назвав їх «людоджерами в костюмах» та звинуватив у жахливих наслідках їхньої політики [1].

Це звернення викликало значний резонанс в українських медіа та соціальних мережах, що потребує детального аналізу реакції різних видів ЗМІ, експертних думок щодо можливих маніпуляцій у цьому дописі.

Наприклад, у сюжеті ТСН на «1+1.Україна» було висвітлено звернення Слюсарчука, наголошено на його скандальному минулому і зроблено попередження глядачам про небезпеку довіри до його заяв [6].

Інтернет-видання «Українська правда. Життя» звернула увагу на поширення цього допису в соцмережах, підкресливши, що Слюсарчук відомий як «схиблений шарлатан», який без належної освіти вдавав із себе нейрохірурга, завдаючи шкоди пацієнтам: «Його дипломи фіктивні, хоча схема їх отримання – майже бездоганна. Відповідно, він не може бути ні професором, ні доктором медичних наук. Він також не нейрохірург» [5]. «Zaxid.net» повідомив про новий сплеск популярності Слюсарчука завдяки його зверненню до Трампа, нагадавши про його минуле як псевдолікаря і шахрая: «Незважаючи на те, що батьки звинувачували псевдолікаря у смертях дітей після операцій, суд не знайшов у його діях складу злочину. У січні 2025 року Львівський апеляційний

суд за зверненням прокурорів відкрив провадження, тому поки що виправдальний вирок не набув законної сили» [4].

Блогерка Лена Чиченіна у своїй публікації «Гіпноз для курки» критично висловилася щодо масового поширення звернення афериста Слюсарчука до Трампа, підкреслюючи небезпеку довіри до таких осіб: «Що з цим робити?» — запитують нині офігівші від усього цього люди. Пропонують посилити просвітницьку діяльність з інфогігієни, наприклад. Це, звісно, потрібно. Цього треба вчитися ще з перших класів. Проте життя нам показує, що люди щоразу будуть вестися на таке. Скільки б не було гучних справ про слюсарчуків, суббот і кого завгодно. Аферисти діють за одними й тими самими схемами, які щоразу працюватимуть. І, вочевидь, варто на це блискавично реагувати і спростовувати» [7].

На YouTube-каналі «НотаЄнота» було опубліковано відео з критичним аналізом звернення Слюсарчука, де його називають шахраєм і пройдисвітом, наголошуючи на небезпеці поширення його дописів. YouTube-канал «Прямий» опублікував відео, де експерти обговорюють звернення Слюсарчука, аналізуючи його мотиви та можливі наслідки для суспільства. Після публікації звернення, сам Слюсарчук продовжив ділитися своїми думками, критикуючи медіа та суспільство за негативну реакцію на його допис.

У зверненні Андрія Слюсарчука до Дональда Трампа медіа-експерти вказують на кілька можливих маніпуляцій: рівнозначність відповідальності, емоційна риторика, авторитет джерела.

У своєму зверненні Слюсарчук описує російсько-українську війну як конфлікт між Дональдом Трампом та Володимиром Путіним, що позбавляє Україну суб'єктності та спрощує складні геополітичні реалії. Ставлячи Трампа та Путіна на один рівень, автор може намагатися спростити складні геополітичні реалії, що може ввести в оману аудиторію. Використання таких термінів, як «шакали в личині людини», «людожери» спрямоване на викликання сильних емоцій, що може затьмарити об'єктивне сприйняття інформації [4].

Журналіст Денис Казанський застерігає, що популяризація наративів Слюсарчука, який раніше був визнаний винним у шахрайстві, може мати небезпечні наслідки, оскільки його заяви можуть вводити людей в оману: «По Фейсбуку летить величезна кількість репостів допису «доктора Слюсарчука», більше відомого як Доктор Пі. Це судимий шахрай, який відсидів у в'язниці і який не є тим, за кого себе видає. Ця інформація гуглиться дуже легко, але навіть щось перевіряти? Люди бачать емоційний пост і поширюють його, не думаючи. Шахрай задоволений. Йому навіть не треба змінювати ім'я. Достатньо написати лише щемливого поста, на хайпі згадати Трампа, і в нього вже купа нової аудиторії, нові фанати, які не вміють користуватися пошуковиками. Класична технологія...» [3].

З огляду на сумнівну репутацію Слюсарчука, його заяви можуть бути сприйняті як спроба привернути увагу до власної персони, використовуючи актуальні теми. Ці маніпуляції можуть впливати на сприйняття аудиторією інформації та формувати хибні уявлення про реальність. Журналіст Денис Казанський зауважив, що публікація емоційного поста з згадкою Трампа може швидко привернути нову аудиторію, яка не знає про минуле автора.

Медіаексперт Отар Довженко зазначив, що ситуація зі зверненням Слюсарчука є типовим медіавірусом, який швидко поширюється без перевірки достовірності інформації: «Якби йшлося про молодих і недосвідчених людей, я би бігав і пояснював, що вони роблять не так і чому не варто перепошувати (...). Але все це були розумні, освічені, немолоді, не чужі, цінні люди» [2]. Українська журналістка й письменниця Оксана Дудар висловила припущення, що несподівана «медіа-активізація» Слюсарчука, який раптом почав коментувати постать Трампа – політика, що нині зазнає чималої критики, – може бути не випадковою, а мати зв'язок із можливими контактами «Доктора Пі» з Росією.

Валерія Палій, академічна директорка програм з психології у Kyiv School of Economics, висловила занепокоєння, що такі звернення можуть створити негативне враження про українців на міжнародній арені. Олександр Коваленко, медіаексперт, зазначив, що використання емоційно насиченої лексики, такої як «людожери в костюмах», є типовим прийомом маніпуляції, спрямованим на викликання сильних емоцій у аудиторії та відволікання від раціонального аналізу ситуації. Ірина Бекешкіна, соціолог, підкреслила, що звернення Слюсарчука може бути спробою відновити свою популярність, використовуючи актуальні суспільні теми, що є характерним для осіб з сумнівною репутацією. Тарас Шевченко, директор Центру демократії та верховенства права, наголосив на важливості перевірки джерел інформації, особливо коли вони походять від осіб із кримінальним минулим, щоб уникнути поширення потенційно небезпечних маніпуляцій [2].

Ці приклади і експертні думки підкреслюють необхідність критичного підходу до інформації, особливо коли вона надходить від осіб із сумнівною репутацією.

Отже, звернення Андрія Слюсарчука до Дональда Трампа та Володимира Путіна викликало обговорення в українських медіа та соцмережах, переважно через сумнівну репутацію автора. Раніше Слюсарчук був засуджений за шахрайство та вбивство з необережності, що підкреслює необхідність критичного ставлення до його заяв. Експерти застерігають щодо можливих маніпуляцій у таких дописах та рекомендують критично оцінювати подібну інформацію.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. В соцмережах завірусився допис «Доктора Пі»: в чому небезпека. *БУКВИ*. 21 Лютого 2025 р. URL: <https://surl.li/vbfmai> (дата звернення: 04.04.2025)
2. «Доктор Пі» Слюсарчук. Чому про нього заговорили і що він написав Трампу – BBC Україна. *NU Україна*. 21 лютого 2025. URL: <https://surl.li/cc/kmuvsj> (дата звернення: 04.04.2025)
3. Дяченко В. Що не так з дописом: Андрій Слюсарчук знову в центрі уваги. *KRYV MEDIA*. 21.02.2025. URL: <https://surl.li/pbbast> (дата звернення: 04.04.2025)
4. Іваночко Ярослав. «Доктор Пі» повернувся. Як псевдолікар зганьбився зверненням до Дональда Трампа. *ZAXID.NET*. 21 лютого 2025. URL: <https://surl.li/fwmdwk> (дата звернення: 04.04.2025)

5. Коваленко Анна. Українці в соцмережах масово поширюють допис "Доктора Пі": хто він і чому його дописи небезпечні. *Українська правда. Життя*. 21 лютого 2025 р. URL: <https://surl.li/vlrvyu> (дата звернення: 04.04.2025)

6. Лаб'як Ірина. Повернення "Доктора Пі": у Мережі поширюється дивне звернення Слюсарчука до Трампа. *Ексклюзив ТСН*. 21.02.25. URL: <https://surl.li/sxogkl> (дата звернення: 04.04.2025)

7. Чиченіна Лена. Гіпноз для курки. У фейсбуку масово шерять звернення афериста Андрія Слюсарчука до Дональда Трампа. *Антоніна. ДМ*. URL: <https://surl.li/tkovyf/> (дата звернення: 04.04.2025)

Відомості про авторів, які взяли участь у 1 Міжнародній науково-практичній конференції «Achievements of Science and Applied Research».

Прізвище по-батькові	ім'я	Автор 1	Гандзюк Віталій Олександрович
		Автор 2	Одобецька Ірина Сергіївна
		Автор 3	
		Автор 4	
Для сертифікату Прізвище латинськими літерами	Ім'я та	Автор 1	Vitalii Gandziuk
		Автор 2	Iryna Odobetska
		Автор 3	
		Автор 4	
Заклад вищої освіти або організація		Автор 1	Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського
		Автор 2	Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського
		Автор 3	
		Автор 4	
Науковий ступінь та вчене звання Для здобувачів вищої освіти рівень (бакалавр / магістр)		Автор 1	Кандидат наук з соціальних комунікацій, доцент
		Автор 2	здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності «Журналістика» факультету філології й журналістики імені Михайла Стельмаха Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського
		Автор 3	
		Автор 4	
Назва кафедри		Автор 1	кафедра журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю
		Автор 2	кафедра журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю
		Автор 3	
		Автор 4	
E-mail		Автор 1	v.o.handziuk@gmail.com
		Автор 2	odobetska99@gmail.com
		Автор 3	
		Автор 4	
Назва секції (обов'язково)		Журналістика	
Паперова версія сертифікату з мокрою печаткою та підписом (оплачується окремо)		Автор 1	ні
		Автор 2	ні
		Автор 3	
		Автор 4	
Дані для відправлення паперової версії сертифікату Новою поштою		Заповнюється тільки у разі замовлення друкованого сертифікату	

ПІБ Номер телефону Назва міста відділення №	
--	--